

a s ní i helénistická koiné, attičtina jako *koiné dialektos* („obecný jazyk“). Autor uvádí jazykové zvláštnosti helénistické koiné. Jde o tendence, které směřovaly k hovorovosti a jsou patrné v rané křesťanské literatuře, zejména ve spisech Nového zákona.

Velmi cenná z badatelského hlediska je i bibliografie čítající 634 položek. Představuje kompletní rešerši pokrývající celosvětovou literaturu o starofeckých nářečích. V publikaci jsou četné obrázky znázorňující různá písma a v *appendixu* vybrané alfabatické nápisy. Příručka o starofeckých dialektech se jistě stane základním zdrojem informací všem českým grécistům, jakýmiś vademecum i pro začínající badatele – grécisty.

A. ŽÁKOVÁ

Danuše Kšicová: Od moderny k avantgardě (rusko-české paralely)*

Stále agilní profesorka Filozofické fakulty v Brně Danuše Kšicová (v lednu 2008 např. přednášela v rámci Teatrologické společnosti na jedno z témat uvedeně publikace) vydala soubor studií věnovaný problematice složitých proměn, probíhajících na přelomu 19. a 20. století v ruské próze, dramatice, poezii, v divadle i výtvarném umění. Monografie je výsledkem autorčina dlouholetého úsilí a mnoha studijních pobytů v zahraničí, zejména v Rusku a Francii. Navazuje na některé její předchozí práce, především na knihu *Secese. Slovo a tvar* (1998).

Publikace obsahuje celkem šest oddílů. V úvodním se autorka zabývá estetikou moderny a avantgardy; ve druhém se věnuje próze (např. I. S. Turgeněv a F. M. Dostojevskij jako předchůdci moderny, italská renesance v díle D. S. Merežkovského, jeho romány a zejména dramata, dotýká se díla V. J. Brjusova a A. Remizova). V této části je i studie věnovaná poetice českého humoru, a to konkrétně tvorbě J. Haška, K. Čapka a B. Hrabala. Zájem autorky o D. S. Merežkovského vyústil do překladu jeho méně

známého dramatu Pavel I., které s velkým úspěchem pod názvem *Smrt Pavla I.* uvedlo v listopadu 2007 Městské divadlo Brno.

Třetí oddíl se zabývá tvarem a slovem v moderně, konkrétně (z podnětu umělecké sbírky Sergeje Hraběte) impresionismem a secesí v obrazech a básních.

Drama a divadlo za moderny a avantgardy – to je název části čtvrté. Zde se mj. srovnává dramatika H. Ibsena a A. P. Čechova, probírá ornitologická symbolika v jejich dramatech (téma zmíněné teatrologické přednášky), rozebírají dvě podoby Lermontovova Maškarního plesu, dramata M. Cvetajevové a ruská avantgardní groteska.

V pátém oddíle *Proměny poezie* najdeme kupř. studie o vztahu F. I. Tjutčeva a moderny, o poezii V. S. Solovjova, o hudebním principu ruské moderny, výtvarném umění v díle A. Bělého a o poetice poem M. Cvetajevové.

V závěrečné šesté části *Tvar a slovo* (Od moderny k avantgardě) se autorka zamýšlí nad tvorbou v Praze naturalizovaného malíře G. Musatova a nad vztahem mezi secesí a art deco – zajímavým estetickým fenoménem, který podle jejího názoru není dosud dostatečně zpracován.

Publikace D. Kšicové dále obsahuje anglické a ruské resumé, výběrovou bibliografii a zejména množství obrazových příloh, velmi kvalitně reprodukováných. Monografie zaujme šíří, obsažností a fundovaností zpracování jednotlivých témat. Autorčiny výzkumy potvrdily, že diferenciaci moderny a avantgardy vyvažuje příbuznost některých uměleckých postupů a jejich sepětí s předchozím literárním vývojem. Srovnání s díly současných autorů tuto kontinuitu podtrhuje a naznačuje, kde hledat odpovědi na aktuální otázky. Práci profesorky Danuše Kšicové je možno doporučit nejen odborné rusistické veřejnosti, ale i širší čtenářské obci.

J. KRYSŤANKOVÁ

* Brno: MU 2007. 516 s. (včetně 80 černobílých a 66 barevných obrazových příloh)